

interese
politice

Prefectul și Instituția Prefectului în viziunea cetățenilor

conflict de
interese

RAPORTUL MONITORILOR

imixtiunea
politicului

clientelism

clientelism

imixtiunea
politicului

conflict de
interese

interese
politice

PREFECTUL ȘI INSTITUȚIA PREFECTULUI ÎN VIZIUNEA CETĂȚENILOR

Raportul monitorilor

Introducere	2
Cap. I. Rezultatele interviurilor cu cetățenii	4
Cap. II. Observațiile monitorilor	23
Cap. III. Concluzii consultări publice	27
Cap. IV. Prefectul și instituția prefectului reflectate în presă	31
Anexe: Anexa 1. Chestionarul aplicat cetățenilor	35

INTRODUCERE

Raportul de față reprezintă una din componentele proiectului „Observatorul Instituției Prefectului”, proiect finanțat de Uniunea Europeană prin programul PHARE 2004 – Societate civilă și coordonat de asociația: „Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă – Agenda 21”, în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici. Proiectul se realizează în județele Arad, Constanța, Harghita, Iași și în municipiul București și cuprinde cetățeni, funcționari publici, reprezentanți ai ONG-urilor și mass-media (cca. 10.000 persoane, beneficiari direcți și indirecti). Principalele activități se referă la înființarea Observatorului Instituției Prefectului, ca structură a societății civile și organizarea unui set coerent de acțiuni: consultări publice, interviuri, sondaj de opinie, emisiuni radio, prezentarea unor modele europene care să ofere la finele proiectului un pachet de propuneri menite să asigure, prin generalizare, atingerea nivelului standardelor europene în funcționarea Instituției Prefectului în România în conformitate cu prevederile Legii 340/2004. Societatea Română de Radiodifuziune este principalul partener media.

Proiectul a propus o metodologie complexă, specifică societății civile, de monitorizare a modului în care se aplică Legea Prefectului și a Instituției Prefectului, lege al cărui principal scop constă în profesionalizarea funcției prefectului și a subprefectului, eliminarea imixtiunii politicului în actul de administrație și a fenomenelor de corupție generate și întreținute prin această ingerință.

Raportul de față valorifică concluziile și rezultatele câtorva dintre activitățile proiectului. Una dintre acestea se referă la **consultările publice** care au avut loc în toate cele 5 locații ale proiectului cu cetățeni, monitori – voluntari pe proiect și ziariști, consultări la care au participat peste 180 de persoane.

Discuțiile s-au axat pe aspecte legate de oportunitatea prevederii ca funcționarii publici și / sau prefectul să fie neutri din punct de vedere politic, de posibilele influențe politice care se manifestă în deciziile Instituției Prefectului, dar și de caracterul pozitiv sau negativ al măsurilor luate de această instituție.

Consultările s-au desfășurat în perioada februarie - iunie și din punct de vedere metodologic s-au bazat pe discuții libere ghidate de un punctaj prestabil.

A doua activitate, care furnizează de altfel cele mai multe din datele cuprinse în raport, se referă la **interviurile realizate de către cei 32 de monitori – voluntari** în cadrul proiectului cu 1121 de cetățeni în toate cele 5 locații ale proiectului. Desfășurată în perioada mai – iunie 2007, activitatea de monitorizare s-a concentrat asupra percepției, dar și a cunoștințelor cetățenilor

despre funcționari publici și prefecți, despre sistemul administrației publice locale în general, asupra poziționării cetățenilor în raport cu problema depolitizării administrației, dar și asupra percepției lor despre situația actuală din administrație.

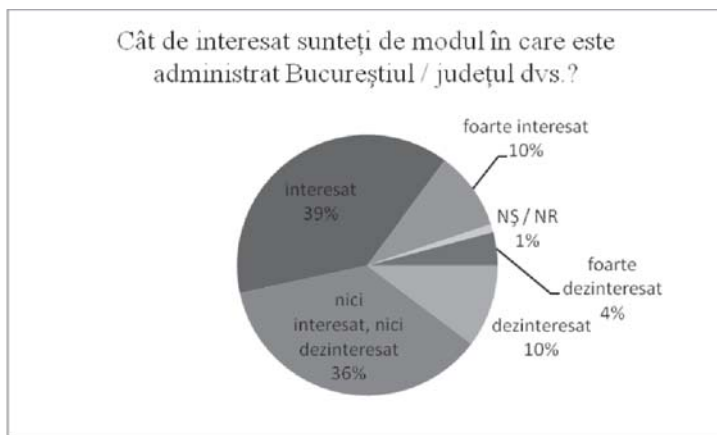
Raportul pune în evidență și modul în care **presa** a reflectat aspecte legate de activitatea Instituției Prefectului, a Prefectului sau a serviciilor publice deconcentrate. Câteva din materialele citate în raport se referă la acțiuni derulate în cadrul proiectului Observatorul Instituției Prefectului.

Analizat din punctul de vedere al vârstei, al nivelului de educație, și al rezidenței eșantionul de cetățeni intervievați, se prezintă astfel:

		N
total		1121
vârsta	18 -35	562
	36 -55	423
	56+	136
educație	școală generală	77
	liceu	645
	facultate	399
locația	Arad	232
	București	272
	Constanța	237
	Harghita	140
	Iași	240

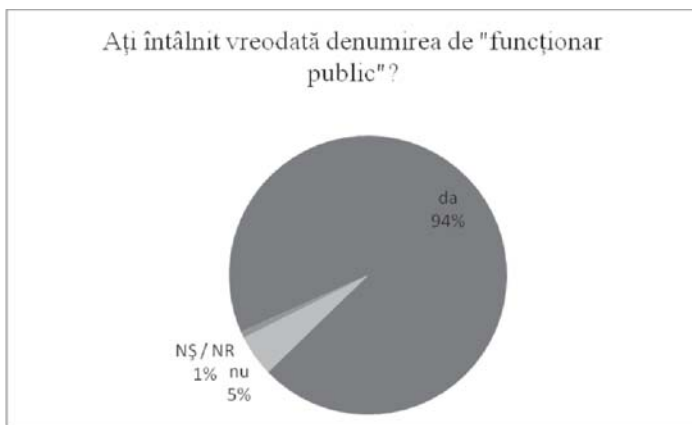
Metodologia de monitorizare a presupus realizarea de interviuri structurate (pe baza unor chestionare) cu funcționari publici, participarea la ședințe publice, monitorizarea presei și întocmirea unor rapoarte pe baza observațiilor din timpul activității de monitorizare. În construirea chestionarului s-a avut în vedere o analiză confirmatorie bazată pe rezultatele obținute în studiul „Cât de neutră este funcția publică? Ce cred cetățenii, ce spun funcționarii publici”, realizat de IRSOP ca parte componentă a proiectului. În total au fost aplicate 1121 de chestionare, respondenții fiind aleși după o procedură neprobabilistică, ținând cont de criteriile de reprezentativitate ca genul, vârsta, nivelul ierarhic etc. (a se vedea tabelul de mai jos):

Cap.I   **REZULTATELE INTERVIURILOR CU CETĂŢENII**

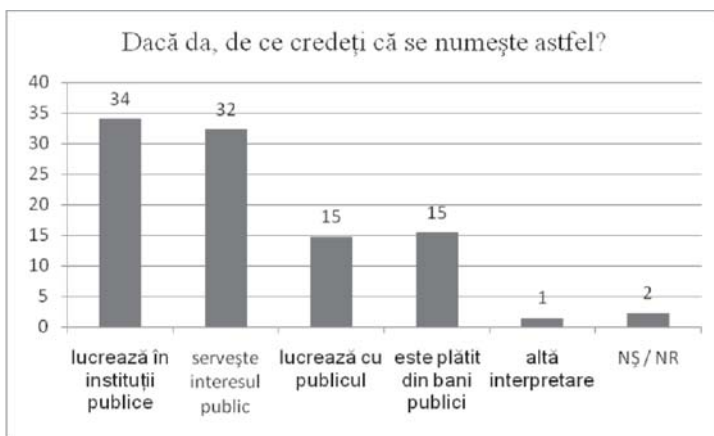
În ceea ce privește interesul arătat pentru modul în care este administrat județul în care locuiesc sau, după caz, Bucureștiul, opiniile cetățenilor sunt împărțite mai ales între „nici interesat, nici dezinteresat” și „interesat”. Pe primul loc, după gradul de interes declarat, se situează Constanța iar pe ultimul loc județul Iași.

Cât de interesat sunteți de modul în care este administrat Bucureștiul / județul dvs.?		foarte dezinteresat %	dezinteresat %	nici interesat, nici dezinteresat %	interesat %	foarte interesat %	NȘ/NR %
total		4	10	36	39	10	1
vârsta	18-35	4	10	36	41	8	1
	36-55	4	10	37	36	12	0
	56+	4	14	34	36	10	2
educație	școală generală	5	26	34	19	12	4
	liceu	5	9	40	38	8	1
	facultate	3	10	32	43	12	1
locația	Arad	3	8	31	48	9	1
	București	6	12	35	36	10	1
	Constanța	3	7	27	48	14	0
	Harghita	5	11	41	34	7	2
	Iași	4	13	50	25	8	0

Marea majoritate a cetățenilor declară că au întâlnit termenul de „funcționar public”, doar 1% dintre cei cu studii superioare afirmând că nu au auzit niciodată această formulare.

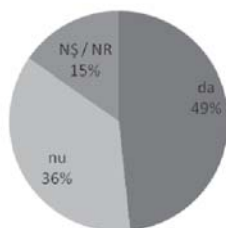
Ați întâlnit vreodată denumirea de "funcționar public"?		da	nu	NȘ / NR
		%	%	%
total		94	5	1
vârsta	18-35	95	4	1
	36-55	95	5	0
	56+	91	8	1
educație	școală generală	79	19	1
	liceu	94	5	1
	facultate	99	1	0
locația	Arad	96	2	2
	București	97	3	0
	Constanța	97	3	0
	Harghita	84	15	1
	Iași	93	6	1

Deși cei mai mulți cetățeni au întâlnit noțiunea de „funcționar public”, aceștia nu cunosc întotdeauna semnificația sa, declarând, în proporție de 34% că se numește astfel deoarece lucrează în instituții publice. De remarcat, totuși, că 32% dintre respondenți au indicat în mod corect faptul că funcționarul public este acea persoană care servește interesul public, procentaj comparabil cu cele reflectate de studiile noastre anterioare.

Dacă da, de ce credeți că se numește astfel?		lucrează în instituții %	servește interesul public %	lucrează cu publicul %	este plătit din bani publici %	altă interpretare %	NȘ/NR %
total		34	32	15	15	1	2
vârsta	18-35	39	33	10	13	2	3
	36-55	31	32	17	18	1	1
	56+	25	30	26	15	2	2
educație	școală generală	28	16	23	23	3	7
	liceu	36	27	17	16	1	2
	facultate	32	42	10	13	2	1
locația	Arad	34	25	18	19	2	3
	București	33	33	15	15	2	2
	Constanța	47	32	5	16	0	1
	Harghita	25	31	22	18	4	0
	lași	27	40	17	11	0	4

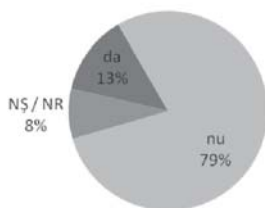
În prezent, credeți că funcționarii publici sunt membri ai partidelor politice?

Dintre cetățenii intervievați, cei mai mulți sunt de părere că funcționarii publici sunt membri de partid (48%), gradul de politizare al instituțiilor publice fiind resimțit cel mai pregnant în județul Constanța (54%).

În prezent, credeți că funcționarii publici sunt membri ai partidelor politice?		da	nu	NȘ / NR
		%	%	%
total		48	36	15
vârsta	18-35	43	42	15
	36-55	53	32	15
	56+	55	29	16
educație	școală generală	52	34	14
	liceu	47	35	18
	facultate	50	39	11
locația	Arad	48	38	13
	București	44	45	11
	Constanța	54	35	11
	Harghita	46	41	13
	Iași	49	23	28

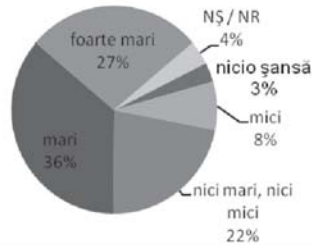
Pentru buna funcționare a instituțiilor publice, funcționarii politici ar trebui să fie afiliați politic?

Nivelul extrem de scăzut al încrederii populației în tot ceea ce înseamnă politic se reflectă și în răspunsul la întrebarea dacă funcționarii publici ar trebui să fie afiliați politic. Astfel, 79% au optat pentru un răspuns negativ, procentele fiind și mai mari în rândul persoanelor cu studii superioare și al locuitorilor județului Arad (84% în ambele cazuri).

Pentru buna funcționare a instituțiilor publice, funcționarii publici ar trebui să fie afiliați politic?		da	nu	NȘ / NR
		%	%	%
total		13	79	8
vârsta	18-35	14	77	8
	36-55	13	80	8
	56+	9	82	9
educație	școală generală	18	70	12
	liceu	13	77	10
	facultate	11	84	5
locația	Arad	8	84	7
	București	16	75	9
	Constanța	20	78	2
	Harghita	15	76	9
	Iași	7	80	13

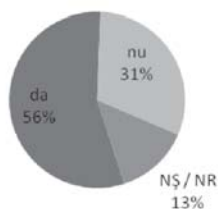
Ce șanse au politicienii de la putere să influențeze deciziile unor funcționari publici?

Influența politicianilor asupra activității administrației publice este percepută ca fiind considerabilă de către majoritatea cetățenilor chestionați în locațiile proiectului. Astfel, 63% sunt de părere că politicienii de la putere au șanse mari sau foarte mari să influențeze deciziile unor funcționari publici, procentajele cele mai ridicate fiind obținute în Arad (68%) București (69%) și Constanța (75%).

Ce șanse au politicienii de la putere să influențeze deciziile unor funcționari publici?		nicio șansă %	mici %	nici mari, %	mari %	foarte mari %	NȘ/NR %
total		3	8	22	36	27	4
vârsta	18-35	2	7	22	36	28	4
	36-55	4	8	22	35	28	3
	56+	4	7	21	40	26	3
educație	școală generală	1	12	14	30	35	8
	liceu	3	8	22	37	26	4
	facultate	3	7	24	35	29	2
locația	Arad	4	6	19	38	30	2
	București	1	6	22	40	29	3
	Constanța	2	4	16	33	42	3
	Harghita	6	12	26	31	16	8
	Iași	3	12	29	36	15	5

Credeți că funcționarii publici au
posibilitatea legală de a se apăra de
eventualele presiuni politice exercitate
asupra lor?

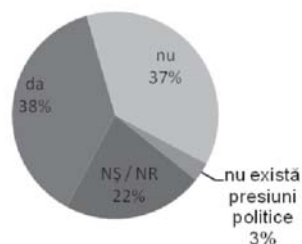

Cetățenii conștientizează influența politicului în administrația publică, însă, însă majoritatea lor (56%), consideră că funcționarii au posibilitatea legală de a se apăra de eventualele presiuni politice exercitate asupra lor. Procentul rezultat este semnificativ mai mare în Arad (69%) dar relativ mai mic în Harghita (48%).

Credeți că funcționarii publici
au posibilitatea legală de a se
apăra de eventualele presiuni
politice exercitate asupra lor?

		da	nu	NȘ / NR
		%	%	%
total		56	31	14
vârsta	18-35	57	30	14
	36-55	54	33	13
	56+	56	29	15
educație	școală generală	57	27	16
	liceu	51	34	15
	facultate	62	27	11
locația	Arad	69	21	10
	București	51	36	13
	Constanța	56	34	10
	Harghita	48	37	15
	Iași	53	28	20

Dacă da, credeți că aceștia se folosesc de lege pentru a se apăra de influențele politice?

Atunci când vine vorba de rezistența la presiunile politice exercitate asupra funcționarilor publici, părerile sunt împărțite în rândul cetățenii chestionați, 38% considerând că aceștia se folosesc de lege pentru a opune rezistență și 37% că acest lucru nu se întâmplă.

Dacă da, credeți că aceștia se folosesc de lege pentru a se apăra de influențele politice?		da	nu	nu există presiuni	NS / NR
		%	%	%	%
total		38	37	3	22
vârsta	18-35	39	35	3	24
	36-55	39	37	3	21
	56+	31	49	2	18
educație	școală generală	29	45	2	24
	liceu	39	36	4	21
	facultate	38	37	2	23
locația	Arad	46	35	0	18
	București	24	52	5	20
	Constanța	48	34	2	16
	Harghita	37	38	9	16
	Iași	34	26	2	37

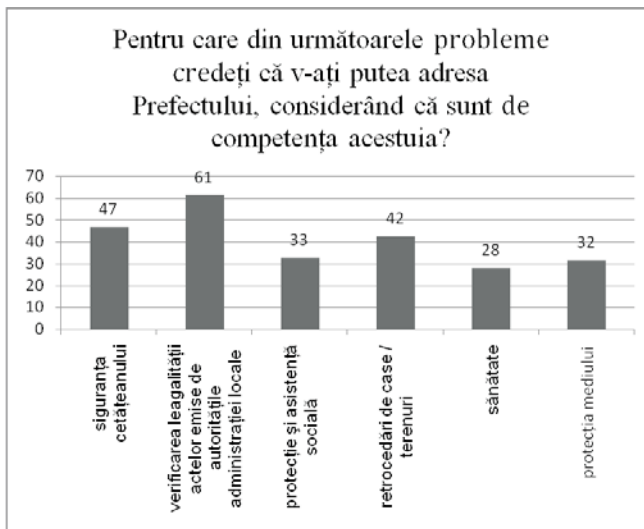
51 % dintre cetățenii cărora li s-au aplicat chestionare consideră că funcționarii publici pun propriile interese în fața intereselor celor pe care ar trebui să-i servească. Procentul este vizibil mai mic doar în Iași (29%), fiind chiar mai ridicat în București (63%) și Constanța (61%).

Considerați că funcționarii publici se preocupă mai mult să rezolve problemele cetățenilor sau își urmăresc propriile interese?		interesele proprii %	interesele cetățenilor %	NȘ / NR %
total		51	40	10
vârsta	18-35	51	39	10
	36-55	49	40	11
	56+	55	38	7
educație	școală generală	68	21	12
	liceu	53	37	11
	facultate	44	48	8
locația	Arad	51	39	10
	București	63	29	8
	Constanța	61	30	10
	Harghita	45	46	9
	Iași	29	59	12

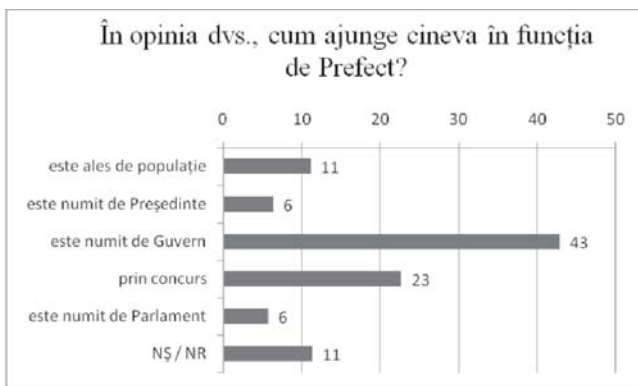
Deși în cadrul consultărilor publice cu funcționarii a fost semnalată ca o problemă importantă lipsa de recunoaștere a autorității Instituției Prefectului în plan local, acest lucru nu este valabil în aceeași măsură în rândurile cetățenilor, aceștia plasând Instituția Prefectului pe locul al doilea (28% dintre respondenți) după Primărie în funcție de responsabilitatea deținută în administrarea județului.

Care credeți că este instituția care are responsabilitatea cea mai mare în administrarea județului dvs.?		primăria municipiului reședință de județ	Instituția Prefectului	Consiliul Județean	Guvernul / instituțiile	NȘ / NR
		%	%	%	%	%
total		38	28	21	8	5
vârsta	18-35	39	27	22	8	5
	36-55	37	29	22	8	4
	56+	37	29	16	13	4
educație	școală generală	30	26	13	22	9
	liceu	43	23	21	8	5
	facultate	32	36	23	6	3
locația	Arad	38	26	29	2	5
	București	46	24	13	13	4
	Constanța	49	17	23	8	3
	Harghita	25	29	24	18	4
	Iași	25	44	19	5	6

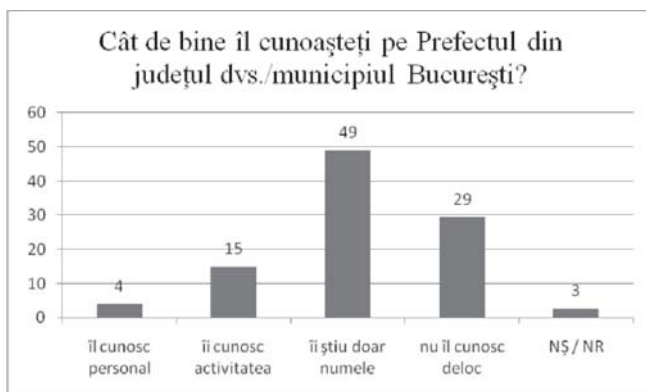
Cu toate că, în general, cetățenii nu dețin suficiente informații legate de activitatea Instituției Prefectului, aceștia au reușit să identifice într-o proporție ridicată în mod corect două dintre cele mai importante atribuții ale Prefectului, verificarea legalității actelor emise de autoritățile administrației locale (61%), respectiv siguranța cetățeanului (47%).

Pentru care din următoarele probleme credeți că v-ați putea adresa Prefectului, considerând că sunt de competența acestuia?		siguranța cetățeanului	verificarea legalității actelor emise de autorități	protecție și asistență socială	retrocedări de case / terenuri	sănătate	protecția mediului
		%	%	%	%	%	%
total		47	61	33	42	28	32
vârsta	18-35	47	62	33	37	27	32
	36-55	47	66	31	46	27	31
	56+	48	44	34	54	36	34
educație	școală generală	42	39	32	49	27	25
	liceu	46	58	32	44	28	33
	facultate	48	72	33	39	29	31
locația	Arad	45	66	34	45	32	30
	București	45	60	37	33	32	34
	Constanța	45	60	29	28	24	27
	Harghita	44	48	29	44	18	26
	Iași	54	68	31	63	30	38

Majoritatea respondenților cunosc maniera prin care este ocupată funcția de prefect, respectiv numirea acestuia de către Guvern, ca urmare a susținerii unui concurs.

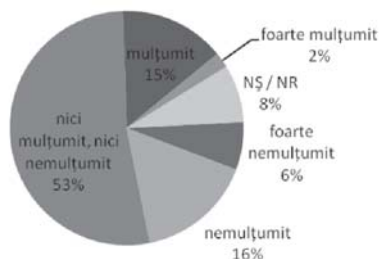
În opinia dvs., cum ajunge cineva în funcția de Prefect?		este ales de populație	este numit de Președinte	este numit de Guvern	prin concurs	este numit de Parlament	NȘ / NR
		%	%	%	%	%	%
total		11	6	43	23	6	11
vârsta	18-35	14	5	40	24	4	14
	36-55	9	7	45	22	7	10
	56+	7	10	48	19	9	7
educație	școală generală	16	14	34	16	8	13
	liceu	14	4	41	22	7	13
	facultate	6	8	48	26	4	9
locația	Arad	10	2	57	17	5	9
	București	4	14	45	19	6	12
	Constanța	19	5	35	25	3	12
	Harghita	14	3	46	22	7	7
	Iași	10	5	32	30	8	14

Ponderea cetățenilor intervievați nu cunoaște activitatea Prefectului din propriul județ, declarând că îi știe doar numele sau că nu îl cunoaște deloc. Totuși, procentajele diferă în funcție de locație. În cazul municipiului Miercurea Ciuc, reședința județului Harghita, din cauza dimensiunilor reduse ale localității, mai mulți cetățeni îl cunosc personal pe Prefect. În schimb, la Constanța, Prefectul este cunoscut, mai curând, datorită activității sale, fiind de notorietate diferendul dintre Instituția Prefectului și Primaria municipiului legat de problema barierei de la intrarea în stațiunea Mamaia.

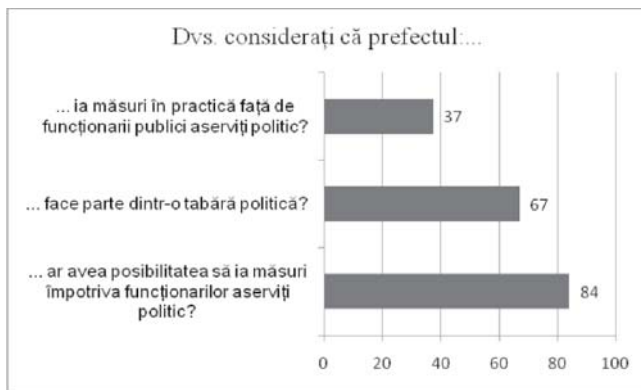
Cât de bine îl cunoașteți pe Prefectul din județul dvs./municipiul București?		il cunosc personal %	ii cunosc activitatea %	ii știu doar numele %	nu îl cunosc %	NȘ/NR %
total		4	15	49	29	3
vârsta	18-35	4	15	45	33	3
	36-55	4	15	54	25	2
	56+	4	14	51	29	2
educație	școală generală	0	14	39	39	8
	liceu	3	12	50	32	2
	facultate	6	19	49	23	3
locația	Arad	3	11	53	31	1
	București	1	15	54	27	3
	Constanța	5	20	43	30	2
	Harghita	15	11	41	29	4
	Iași	1	16	49	31	3

Cât de mulțumit sunteți de activitatea Prefectului din județul dvs./municipiul București?

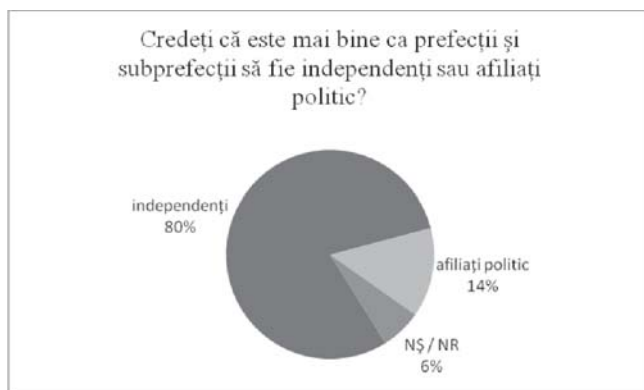
Răspunsurile la această întrebare se corelează cu cele de la întrebarea anterioară. Necunoașterea activității Prefectului a condus la formularea predominantă a unui răspuns neutru (nici mulțumit, nici nemulțumit – 53%).

Cât de mulțumit sunteți de activitatea Prefectului din județul dvs. / municipiul București?		nici mulțumit,					NȘ/NR
		foarte nemulțumit	nemulțumit	nici mulțumit, nici nemulțumit	mulțumit	foarte mulțumit	
		%	%	%	%	%	%
total		7	16	53	15	2	8
vârsta	18-35	6	13	55	14	2	9
	36-55	8	17	52	13	2	7
	56+	5	23	43	20	1	8
educație	școală generală	13	18	40	9	5	14
	liceu	6	17	53	13	2	8
	facultate	6	14	54	18	3	7
locația	Arad	3	18	39	29	1	10
	București	8	17	56	11	0	7
	Constanța	12	16	51	11	3	7
	Harghita	3	11	51	17	9	8
	Iași	4	16	63	8	0	8

În opinia cetățenilor chestionați, Prefectul este încă asociat cu o formațiune politică, motiv pentru care, deși ar avea posibilitatea să ia măsuri împotriva funcționarilor aserviți politic (84%), în practică nu o face (37%).

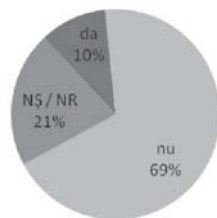
Dvs. considerați că prefectul: ...		... ar avea posibilitatea să ia măsuri împotriva funcționarilor aserviți politic?	... face parte dintr-o tabără politică?	... ia măsuri în practică față de funcționarii publici aserviți politic?
		%	%	%
total		84	67	37
vârsta	18-35	86	68	41
	36-55	81	64	34
	56+	85	73	31
educație	școală generală	86	68	18
	liceu	83	68	39
	facultate	85	65	37
locația	Arad	87	75	40
	București	81	61	23
	Constanța	82	79	42
	Harghita	84	38	51
	Iași	86	70	43

Răspunsurile la această întrebare confirmă dorința cetățenilor ca actul de administrare să se producă fără ingerințe din partea mediului politic, 80% dintre chestionați considerând că prefecții și subprefecții ar trebui să fie independenți politic.

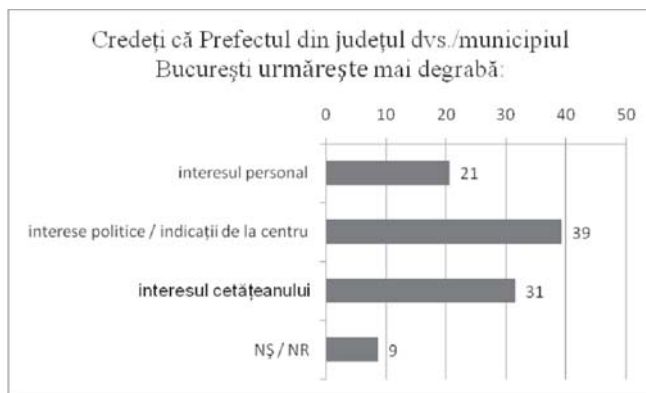
Credeți că este mai bine ca prefecții și subprefecții să fie independenți sau afiliați politic?		independenți %	afiliați politic %	NȘ / NR %
total		80	14	6
vârsta	18-35	76	16	7
	36-55	83	11	5
	56+	82	13	4
educație	școală generală	78	10	12
	liceu	79	14	7
	facultate	81	14	5
locația	Arad	81	13	6
	București	79	16	5
	Constanța	79	16	5
	Harghita	71	20	9
	Iași	85	8	7

Ați observat vreo schimbare în activitatea
Instituției Prefectului odată cu schimbarea legii
din ianuarie 2006?

Procentajul ridicat al răspunsurilor negative ar putea fi determinat de necunoașterea activității desfășurate de Prefect și Instituția Prefectului. Un argument în acest sens îl constituie și ponderea ridicată a non-răspunsurilor (21%).

Ați observat vreo schimbare în activitatea Instituției Prefectului odată cu schimbarea legii din ianuarie 2006?		da	nu	NȘ / NR
		%	%	%
total		10	69	21
vârsta	18 -35	12	65	23
	36 -55	9	73	19
	56+	10	72	18
educație	școală generală	10	65	25
	liceu	10	69	21
	facultate	11	69	20
locația	Arad	9	68	23
	București	4	76	20
	Constanța	20	60	20
	Harghita	19	66	15
	Iași	5	71	25

În percepția cetățenilor, cel mai ridicat procentaj a fost obținut de răspunsul conform căruia Prefectul urmărește în continuare interesele politice sau indicațiile de la centru (39%). Totuși, răspunsurile referitoare la respectarea interesului cetățeanului (31%) prevalează asupra celor ce indică interesul personal (21%), fapt ce denotă percepția noilor funcții ce orientează Instituția Prefectului către cetățean.

Credeți că Prefectul din județul dvs. / Municipiul București urmărește mai degrabă:		interesul personal %	interese politice / indicații de la %	interesul cetățeanului %	NȘ / NR %
total		21	39	31	9
vârsta	18-35	22	38	30	9
	36-55	19	40	32	9
	56+	19	40	35	6
educație	școală generală	43	27	16	14
	liceu	22	41	28	8
	facultate	13	39	40	8
locația	Arad	20	39	29	11
	București	24	43	24	9
	Constanța	30	42	21	6
	Harghita	18	18	56	9
	Iași	9	44	39	8

Puteți da un exemplu de acțiune pozitivă a prefectului din județul dvs./București?

Răspunsurile la această întrebare subliniază din nou slaba informare a cetățenilor în legătură cu activitatea Instituției Prefectului. Doar 12% dintre chestionați pot da exemplu de o acțiune pozitivă a Prefectului din propriul județ, iar 33% preferă să se abțină de la a emite un răspuns.

Puteți da un exemplu de acțiune pozitivă a prefectului din județul dvs./București?		da	nu	NȘ / NR
		%	%	%
total		12	55	34
vârsta	18-35	11	56	33
	36-55	11	54	35
	56+	16	52	32
educație	școală generală	10	61	29
	liceu	10	57	33
	facultate	14	51	35
locația	Arad	13	53	33
	București	6	59	36
	Constanța	13	58	29
	Harghita	26	41	32
	Iași	7	56	37

Cap. II. OBSERVAȚIILE MONITORILOR

În cadrul demersului de monitorizare a opiniei publice, membrii grupului de monitori nu s-au limitat la a înregistra răspunsurile punctuale date de cetățeni, purtând un dialog cu aceștia și încercând să obțină o viziune cât mai apropiată de realitate a opiniei de ansamblu a acestora referitoare la activitatea instituțiilor publice, în general, și la cea a Instituției Prefectului, în particular.

Centralizarea și analiza observațiilor făcute de monitori au relevat existența unor similitudini importante în opiniile cetățenilor intervievați. Astfel, poate fi semnalată existența a trei probleme principale în relația cetățean – administrație publică locală și în privința participării publicului larg la luarea deciziei în plan local.

În primul rând, vizibilitatea activităților instituțiilor publice (în special a Instituției Prefectului) și gradul de informare a cetățenilor în legătură cu acestea ating cote foarte scăzute. De asemenea, deși, în general, își exprimă nemulțumirea în legătură cu relația lor cu instituțiile publice, indivizii dau dovadă de încredere extrem de scăzută în procesul de reformă a administrației publice, considerând că foarte greu se poate schimba ceva. Poate fi remarcată existența unui adevărat cerc vicios, în sensul că cetățenii nu au o părere bună despre instituțiile publice inclusiv din cauza lipsei de informare și a neimplicării lor în procesul decizional, și pentru că dețin aceste concepții predominant negative în legătură cu administrația publică cetățenii nu sunt motivați să se implice.

Majoritatea celor intervievați și-a exprimat neîncrederea în politicieni, sentimentul de saturație față de jocurile politice și incapacitatea politicianilor de a răspunde nevoilor reale ale societății, respectiv ale cetățenilor. După 17 ani de „democrație originală”, cetățenii sunt mai degrabă dispuși să respingă tot ce înseamnă politic.

Desigur, cele exprimate anterior se referă la cea mai mare parte a segmentului de populație cuprins în studiu, însă au fost întâlnite și excepții.

„In timpul aplicării chestionarelor, am observat că un număr semnificativ de chestionați au adus critici la adresa activității funcționarilor publici, precum și la adresa Prefectului. Criticile au fost tot aspre la adresa activității Prefectului chiar și atunci când cetățenii chestionați nu-l cunoșteau, îi cunoșteau doar numele sau nu cunoșteau cu exactitate ce atribuții are Prefectul.

Însă au fost și chestionați care mi-au spus ca-l cunosc personal, îi știu și activitatea și totuși... sunt nemulțumiți de ea.” (Teodora Crainic, monitor Constanța)

„Opinia și cunoștințele lor despre Instituția Prefectului tind să cred că este unanimă cu majoritatea cetățenilor români. Slaba informare a dus la denaturarea (mi-e teamă că definitivă) imaginii acestei instituții și a celor care lucrează acolo. (...) Cum auzeau cuvântul „prefect” imediat îl asociau cu „politic” și de aici se strica totul. (...). Aici le explicam cum stau de fapt lucrurile și mă ascultau atent, dar ideea lor era aceeași, că nu poate fi nimic schimbat, e prea multă corupție în România și oricât de independent din punct de vedere politic ar fi prefectul, marile jocuri ale țării tot de sus, de la putere, pornesc și noi, cei de jos, suntem prea mici să facem sau să schimbăm ceva.” (Andra Stănescu, monitor București)

„Cetățenii s-au arătat deschiși în completarea chestionarelor având convingerea însă că nu pot schimba ceva în „mersul lucrurilor”. Sceptici fiind, comentariile lor la întrebările deschise au fost destul de puține. (...) Activitatea Instituției prefectului are o vizibilitate destul de scăzută în raport cu alte instituții locale. Natura atribuțiilor sale, de veghere la respectarea cadrului legislativ, îl fac uneori antipatic cetățenilor atunci când activitatea sa interferează cu cea a unor instituții locale ce le „satisfac” anumite necesități.” (Cristi Iftene, monitor Constanța)

„Ca o părere de ansamblu, pot să afirm că oamenii nu sunt dispuși să răspundă unui chestionar pe aceasta temă, motivând că aceste chestionare oricum nu pot schimba nimic și nimeni nu le va lua în seamă. Alții au cerut explicații clare cu privire la proiect și la ce urmărește acesta, dar și-au exprimat convingerea că nu se poate realiza nimic, iar România va trebui să traverseze o perioadă foarte lungă până va ajunge o țară europeană iar părerea cetățeanului va fi luată în seamă. (...) În afară de unele excepții ce confirmă regula, oamenii nu cunosc instituțiile, nu cunosc rolul lor. (...) Prefectul, pentru cetățenii intervievați de către mine, nu ar avea o mare importanță, dovadă că nu sunt cunoscute atribuțiile acestuia...” (Dana Lăzurean, monitor Arad)

„Am rămas cu impresia că oamenii sunt suspicioși, nu mai au încredere aproape în nimic și devin tot mai imuni la ce se întâmplă în jurul lor, cel puțin în această parte a țării.” (Ciprian Hăzulea, monitor Arad)

„Am observat că unii dintre ei, spre surprinderea mea, știau câte ceva despre Instituția Prefectului și au existat chiar și cetățeni care știau despre modificarea legii.” (Iuliana Firică, monitor Constanța)

„(...)mulți dintre ei nu știau ce atribuții are Prefectul. Mulți dintre ei au avut o opinie pasivă și nepăsătoare față de Instituția Prefectului. Nu știau să facă diferența între Instituția Prefectului și Primărie. Cetățenii mai tineri nu erau interesați deloc de activitatea Prefectului, și nu au avut o opinie clară despre activitatea vreunei instituții deconcentrate. Toți știau de Poliție, de Finanțe, de Direcția de Muncă, dar nimeni nu știa ce rol are Prefectul. Cetățenii de vârstă a

treia știau despre Instituția Prefectului, dar nu știau de atribuțiile și rolul acesteia. Nu știau despre noile Legi intrate în vigoare, privind neutralitatea politică a Prefectului. Aceștia erau de părere că Prefectul este selectat pe criterii politice și depinde foarte mult de partidele politice. Nimeni nu cunoștea atribuția de conducere a serviciilor publice deconcentrate. (...) În județul Harghita, deoarece majoritatea cetățenilor este de etnie maghiară iar prefectul este de naționalitate română, cetățenii preferă să meargă în audiență la Consiliul Județean, la conducerea Consiliului și la aleșii locali, Deputați, Senatori de etnie maghiară, pentru a comunica mai eficient. Oamenii sunt sătuli de politicienii actuali, nu sunt mulțumiți cu activitatea lor și nu cred că prefectul poate să facă ceva în județ fără ajutorul partidelor de la guvernare. (...) În concluzie, pot spune că Prefectul trebuie să se implice mai mult în mediatizarea rolului și sarcinilor sale.” (Laszlo Sillo, monitor Harghita)

„Majoritatea celor chestionați cunoșteau termenul de „funcționar public” însă îl explicau în mod eronat de cele mai multe ori. Neutralitatea și independența administrației este percepută de cei mai mulți ca inexistentă. Politicul pare a fi văzut de cetățeni ca omniprezent și ca modalitatea (pentru unii eficientă și justificată) de fi rezolvate problemele. (...) Instituția prefectului a apărut ca un termen ambiguu pentru cei mai mulți. Acest lucru s-a observat cu precădere în ceea ce privește acțiunile prefecturii (fie pozitive, fie negative) care sunt inexistente pentru majoritatea cetățenilor. Lucru care face ca instituția să nu aibă vizibilitatea și de aceea să fie necunoscută pentru cetățeni. Primăria este percepută de cei mai mulți ca organul principal de conducere a orașului.” (Mihaela Pădureanu, monitor București)

„Am rămas uimită de faptul că anumiți cetățeni nu știu cu exactitate ce funcții îndeplinește Prefectul și cu ce probleme ar trebui să se adreseze. Populația nu știe exact ce atribuții are fiecare instituție și ce probleme intră în aria lor de acoperire, în acest scop ar trebui inițiată o campanie de informare a cetățenilor, o campanie menită să conștientizeze populația și să-i determine să preia inițiativa în rezolvarea problemelor ce-i supără.” (Oana Munteanu, monitor Constanța)

„Problemele legate de monitorizare au fost generate de lipsa de interes a cetățenilor pentru problema pusă în discuție, manifestându-se uneori chiar o reacție vehementă de respingere. Dacă în prima perioadă nu am întâmpinat probleme semnificative în stabilirea unui dialog cu funcționarii publici, contactul cu cetățenii s-a realizat anevoios, presupunând un efort semnificativ din partea monitorilor.” (Olivia Leu, monitor Iași)

„(...) am observat la majoritatea cetățenilor intervievați o repulsie, un dezgust când aud de funcționari publici și politic, chiar asimilează noțiunea de funcționar public cu noțiunea de politic, ca și când cele două ar fi strâns legate între ele, una neputând exista fără cealaltă. (...) O altă observație pe care am

surprins-o la marea majoritate a celor chestionați a fost ca le este efectiv lehamite de orice implică politicul. Replici de genul că nu îi interesează decât interesele proprii, că te plimba de la un ghișeu la altul pana nu mai poți, că îți dau tot felul de răspunsuri sau îți cer acte în plus la intervale de timp, sperând că vei renunța să umbli după drepturile tale, au fost frecvente. (...) În concluzie, cam toata lumea este profund dezamăgită de tot ce se întâmplă la nivel administrativ, atât local, cât și central, dar nici nu doresc o implicare directă pentru a schimba ceva.” (Otilia Dvorszak, monitor Arad)

“Persoanele tinere (pana în 30 de ani) în general au fost foarte reticente. Dintre cei tineri, marea majoritate care cunoștea cât de cât problematica, considera că Prefectul ar trebui să fie implicat politic, pentru a eficientiza activitatea de guvernare. La fel și funcționarii ar trebui să fie implicați politic. Foarte mulți au propus ca aceștia să fie mai bine remunerați pentru a fi stimulați, fie să se instituie un control mai riguros asupra activităților performate de aceștia. În general, s-a manifestat o tendință de nemulțumire în ceea ce privește activitatea funcționarilor și a prefecturii în rândul acestei categorii.” (Ruxanda Copăceanu, monitor București)

“Prefectura pare să fie o instituție care stă „în umbră”, lucru pe care eu personal l-am observat atunci când făceam monitorizarea ziarelor. Dacă instituția Primăriei ajunge să aibă cel puțin un articol pe zi într-un ziar, Prefectura, o instituție „mai importantă ca nivel” decât Primăria, apare rareori. Așa cum unul din cetățeni a declarat, „această instituție ar trebui desființată”. (...) În concluzie, majoritatea respondenților au declarat că nu cunosc prea bine activitatea Prefecturii. Răspunsurile o dovedesc.” (Sorina Mihai, monitor București)

“Reacția generală a oamenilor a fost de dezinteres. Abia după ce le-am explicat în detaliu despre ce era vorba au acceptat să răspundă. Răspunsurile cel mai des întâlnite au fost: „nu mă interesează politica”, „să facă ce vor (autoritățile locale) că oricum nu-i interesează opinia noastră”, „ce, pot eu schimba ceva dacă răspund la întrebări?”, etc. Cei care au fost interesați au fost puțini.” (Bistrrian Violeta, monitor Arad)

În perioada februarie – iunie 2007 s-au organizat consultări publice cu cetățenii în toate cele cinci locații ale proiectului, în cadrul cărora au fost cuprinși peste 180 de cetățeni, reprezentanți ai unor organizații neguvernamentale, ai mass media, asociații profesionale, cadre didactice, pensionari și studenți. O parte dintre cetățenii invitați la consultări sunt membri ai comisiilor de dialog și consultare cu cetățenii constituite în cadrul Instituțiilor Prefectului. Opțiunea pentru invitarea acestora a avut în vedere capacitatea lor de a analiza Instituția Prefectului în cunoștință de cauză, datorită caracterului permanent al contactelor cu aceasta. La întâlniri au fost prezenți și monitorii – voluntari din județul respectiv. Instituția Prefectului a fost reprezentată de către Prefect (la Iași și Harghita) de către subprefect (la Arad) și la nivel de director Departament (la București și Constanța). Au fost prezente de asemenea persoanele resursă – coordonatori ai proiectului din cadrul fiecărei Instituții a Prefectului.

Dialogul s-a desfășurat pe baza următoarelor întrebări:

- Conform Legii 340/ 2004 – prefectul este reprezentant al guvernului în plan local. Credeți ca în această calitate prefectul ar trebui să fie neutru din punct de vedere politic sau să reprezinte partidul/coalțiția de guvernământ? Vă rugăm să argumentați.
- Cunoașteți initiative ale Instituției Prefecturii din județul vostru/Municipiul București care au avut consecințe benefice sau dimpotrivă au avut repercursiuni negative pentru locuitorii județului/ai capitalei? .
- Conform studiului IRSOP, 68% dintre cetățeni consideră că funcționarii publici nu ar trebui să facă parte din partide politice. Care este opinia d-astră referitoare la acest aspect?
- Credeți că deciziile luate la nivelul conducerii Instituției Prefectului sunt influențate politic? Cum credeți că ar putea să fie eliminată sau cel puțin diminuată intervenția politicului în activitatea de guvernare a Județului/Municipiului București?
- Va rugăm să formulați câteva propuneri de acțiuni care ar putea să asigure o mai bună relaționare a Instituției Prefectului cu cetățenii.

Pentru asigurarea cadrului adecvat de dezbateri și introducerea cetățenilor în tematica consultărilor, în debutul fiecăreia dintre întâlniri le-a fost prezentată o sinteză a proiectului și a obiectivelor acestuia precum și principalele domenii de competență ale Instituției Prefectului: verificarea legalității actelor emise de administrația locală, conducerea instituțiilor publice deconcentrate (pe orizontală, pe verticală ele fiind subordonate ministerelor de resort), gestionarea situațiilor de urgență.

Concluziile consultărilor cu cetățenii confirmă rezultatele obținute prin aplicarea chestionarelor de interviu și respectiv observațiile monitorilor.

Neutralitatea funcției prefectului a constituit tema care a produs cele mai controversate opinii. Au existat opinii pro, susținute de argumente care au menționat efectele pozitive ale transformării Prefectului și a Subprefectului în înalți funcționari publici. Respectarea prevederilor legii ar putea conduce la mult așteptata disociere dintre actul de administrație și intervenția politicului în administrația publică locală, cu toată gama de efecte negative pe care această ingerință o atrage: corupția, susținerea grupurilor de interese la nivel local, blocarea unor inițiative de dezvoltare, acordarea unor contracte avantajoase clientelei politice etc. Cetățenii au mai accentuat și alte aspecte pozitive, astfel: posibilitatea unui mandat mai lung decât o legislatură, continuitatea și stabilitatea; disponibilitatea de a realiza convergența resurselor materiale și financiare locale în interesul tuturor, nu doar al celor care l-au ales.

În același timp, a fost exprimată opinia conform căreia actualii Prefecți au fost propuși de un partid politic și este greu de crezut că ei au putut peste noapte, prin simplul act al demisiei din partid să devină neutri și să reziste presiunilor pe care partidul care i-a propus le exercită asupra lor. La Arad și Harghita au fost exprimate cele mai serioase temeri și suspiciuni legate de acest aspect. Nesusținută însă de exemple concrete, dezbaterea s-a menținut la un nivel general. În discuție a intrat și modul în care este în prezent constituit corpul de rezervă a Prefecților și Subprefecților, în care au fost propuse persoane din rândul partidelor politice sau cel puțin apropiate de partidele politice aflate la guvernare.

Principalele **propuneri** formulate de către cetățeni, referitoare la constituirea corpului de Prefecți și Subprefecți, menite să asigure o mai reală neutralitate a acestora, s-au referit la:

- asigurarea caracterului deschis și lărgirea sferei de adresabilitate pentru selectarea persoanelor care doresc să accedă la funcția respectivă către sectorul privat, mediul de afaceri, ONG-uri etc
- parcurgerea cursurilor de formare de către un număr mai mare de persoane decât cele care urmează să fie numite în funcția de Prefecți/Subprefecți
- introducerea în comisiile de concurs și a unor reprezentanți ai societății civile
- în procesul de selecție criteriul prevalent să fie performanța obținută în domeniul specific de activitate.

Persoanele care au exprimat opinii contrare ideii de neutralitate și profesionalizare a celor două funcții au invocat argumente legate de promisiunile făcute de către partide în campania electorală care ar putea fi implementate mai ușor de un prefect afiliat politic. Prefectul, afirma un

cetățean din Arad nu poate să fie neutru atâta vreme cât este numit de către guvern. Actuala generație de prefecți și-a început activitatea ca oameni politici. Un nou guvern, cu o altă coloratură politică va face alte numiri care să le reprezinte interesele. Și încheia foarte sugestiv: „măcar să fie oficial reprezentant al guvernului , nu în subsidiar”.

Alte propuneri referitoare la statutul prefectului au vizat:

- introducerea în lege a unei prevederi care să limiteze numărul de mandate în aceeași locație pornind de la considerentul că menținerea în aceeași funcție este benefică atâta timp cât nu produce inerție și incapacitate de inovare. În acest context a fost invocat principiul rotației, la cerere sau ca urmare a analizei eficienței activității;
- prevederea legală a mobilității funcției să fie dublată prin lege de aspecte capabile să contracareze evaluările subiective și posibilitatea de a face schimbări politice mascate de motive legale.

Ca o concluzie la problema neutralității s-a menționat faptul că reforma în administrația publică este un proces de durată. Înnoirea instituțiilor publice se produce treptat pe măsură ce noua legislație începe să fie transpusă în practică. Ea este corelată și cu schimbarea corpului de funcționari publici și cu procesul continuu de schimbare a mentalităților.

Pentru înalții funcționari publici stabilizarea și profesionalizarea se va putea asigura și prin eliminarea din lege a prevederii conform căreia prefectii și subprefecții sunt numiți de către guvern.

În ceea ce privește **cunoașterea inițiativelor** benefice pentru județ, respectiv pentru Municipiul București, faptul că la consultările publice au participat și persoane care cunoșteau activitatea Instituției Prefectului a permis evidențierea unor asemenea acțiunii.

La Iași a fost invocat Forumul economic, creat ca o zonă de dialog social cu mediul economic și consultările periodice cu organizațiile neguvernamentale, inclusiv informarea acestora cu privire la oportunitățile de accesare a fondurilor europene prin crearea unor consorții cu instituții ale administrației locale și sectorul privat.

La București și Arad a fost exemplificat ca pozitiv faptul că s-a creat un cadru instituționalizat de acțiune în cazul situațiilor de criză (simularea dezastrelor în care au fost atrase și resurse din cadrul societății civile.

La Harghita a fost evidențiat rolul de mediator și factor de echilibru al Prefectului în relațiile dintre români și etnicii maghiari, iar la Constanța măsurile luate pentru nediscriminarea populației de etnie rroma și conlucrarea în acest scop cu asociațiile neguvernamentale care dezvoltă programe pentru rromi. Tot la Constanța a fost apreciată inițiativa scoaterii barierii pentru intrarea în stațiunea Mamaia, dar a fost criticată organizarea Referendumului.

Consultările au scos în evidență un grad scăzut de cunoaștere a Instituției Prefectului, a rolului și atribuțiilor acesteia. Se fac frecvent confuzii între actuala instituție și vechea structură a Comitetului Județean de partid. În acest context, cetățenii vin la Prefectură ca la un factotum, o suprastructură capabilă să le rezolve orice problemă, indiferent dacă aceasta intră sau nu în competențele Prefectului sau ale Instituției Prefectului.

Cele mai multe propuneri au vizat multiplicarea activităților de informare a cetățenilor, promovarea susținută a acțiunilor Prefecturii, cu prioritate a celor pozitive, organizarea periodică a unor acțiuni gen Ziua Porților Deschise pentru a promova dialogul cu cetățenii, folosirea unor resurse externe (voluntari) care să compenseze lipsa acută de personal cu care se confruntă toate Instituțiile Prefectului monitorizate.

Cap. IV PREFECTUL ȘI INSTITUȚIA PREFECTULUI REFLECTATE ÎN PRESĂ

Una dintre principalele concluzii ale prezentului raport este aceea că marea majoritate a cetățenilor sunt foarte slab informați referitor la activitatea instituțiilor publice locale în general și la cea a Instituției Prefectului în particular. Produsele instituțiilor mass-media pot fi considerate o sursă importantă de informare pentru populație, motiv pentru care ne propunem să evidențiem în cele ce urmează o imagine de ansamblu a reflectării Instituției Prefectului în publicațiile cotidiene, în perioada februarie – august 2007.

Principalele tematici abordate în presă în perioada menționată sunt legate de:

...numirea sau înlocuirea din funcție a prefectilor pe baze politice și reacțiile provocate de respectivele demersuri. Aceste măsuri ale Executivului, care teoretic au scopul de a îmbunătăți sistemul administrației publice locale, sunt privite de principalii actori politici și de presă ca o mostră de imixtiune a politicului în administrație și ca o dovadă în plus că depolitizarea s-a făcut doar pe hârtie:

« Un nou motiv de ceartă între PD și PNL, după ce șase prefecti au fost schimbați miercuri din funcție și trei dintre ei au fost retrogradați. Cinci dintre înalții funcționari au fost, până anul trecut, membri ai PD. Cum era de așteptat, repartizarea posturilor de prefecti a fost făcută pe criterii politice, funcțiile fiind împărțite între membrii Alianței D.A., care a fost impusă la guvernământ în 2004, printr-un subterfugiu a președintelui Traian Băsescu. Cele mai multe posturi au revenit, evident, PNL și PD. Ulterior însă, prefectii au fost nevoiți să demisioneze din partid, deoarece au dobândit statutul de înalți funcționari publici, ei fiind obligați și să dea un concurs pentru a-și păstra posturile respective, dar fără a schimba în vreun fel rezultatele. Concursurile s-au dovedit o simplă formalitate, prefectii numiți politic în 2005 fiind păstrați pe funcții. »

Cronica Română, 3 august, p. 4

« Guvernul Tăriceanu, cât și PD au tratat în mod politic schimbarea celor șase prefecti, confirmând că depolitizarea instituției prefectului "nu a fost decât o minciună", a apreciat ieri purtătorul de cuvânt al PSD, Cristian Diaconescu. El a arătat că pentru schimbarea celor șase prefecti nu s-au invocat decât argumente politice atât de către Guvern, care ar fi trebuit să ia aceasta decizie în baza unei evaluări profesionale tehnice, cât și de către PD care a reacționat tot la nivel politic, informează Rompres. "Această situație dovedește că puterea actuală nu dorește o descentralizare reală a administrației locale, Guvernul aplicând o politică dâmbovițeană, preferând să aibă în teritoriu funcționari care să răspundă la comanda politică", a susținut Diaconescu. »

Ziua, 3 august, p. 7

« Din punct de vedere legal, prefectii nu ar trebui să depindă de schimbările politice de la nivelul guvernului. Totuși, una dintre primele hotărâri adoptate de cabinetul Tăriceanu II se referă tocmai la „mobilitatea” înalților funcționari publici. Astfel, guvernul poate dispune, prin hotărâre, „mobilitatea pentru eficientizarea activității.” Dealtfel, și legea din 1999 privind instituția prefectului prevedea posibilitatea mutării prefectilor dintr-un județ în altul, refuzul neîntemeiat atrăgând excluderea din Corpul înalților funcționari publici.

Potrivit unor lideri ai PD, va trece circa o lună până când noul Executiv va începe presiunile asupra prefectilor care au fost membri ai acestui partid, pentru a-i elimina din posturi. »

Adevărul, 16 aprilie, p. 7

« Mioara Mantale s-a arătat surprinsă de decizia Guvernului și consideră că a fost retrogradată: "Cu toții am aflat din mass-media de înlocuirea mea și nu am primit nicio informație oficială din partea Guvernului cu toate mutările care s-au făcut. Dacă Guvernul a respectat legea, atunci mă voi conforma, dar dacă nu, voi apela la instanță pentru a reglementa situația. Consider că am fost retrogradată. Doresc să menționez că de când am devenit prefect nu am primit nicio mustrare, avertisment sau sancțiune", a declarat Mioara Mantale. »

Realitatea TV, 29 august 2007

« Cinci prefecti, printre care și cel al Capitalei, au fost înlocuiți din funcție. Majoritatea celor schimbati au fost propunerile PD, pe când legea permitea ca prefectii să fie numiți politic. Toți noii prefecti sunt oamenii PNL.

Guvernul a hotarat in sedinta de ieri sa-i schimbe din funcție pe prefectul de București, Mioara Mantale, pe cel de Mehedinți, Marius Balu, pe cel de Vrancea, Ion Oprea, pe cel de Vaslui, Ioan Zaharia, și pe cel de Botosani, Cristian Roman. Primii trei au fost retrogradati in functia de subprefect, iar ceilalti doi au devenit inspectori guvernamentali. Schimbarile au fost decise "in scopul imbunatatirii calitative a actului administrativ si asigurarii unui spor de competenta", dar si in spiritul "mobilitatii inaltilor functionari publici", dupa cum a comunicat sec presei purtatorul de cuvânt al Guvernului, Camelia Spataru, fara sa le gaseasca, deocamdata, nici un fel de bube. »

România liberă, 29 august 2007

« Reacțiile reprezentanților partidelor care au suferit „pierderi” în urma deciziei premierului de a schimba o serie de prefecti nu au intirziat ieri. Numarul trei din PD, Vasile Blaga, a declarat ca „nu am fi avut nimic de comentat cu privire la schimbarea din funcție a prefectilor care au fost membri PD daca acestia ar fi fost rotiti printr-un proces transparent. Cind vom ajunge iar la putere, va asigur ca ii vom repune in functie pe acesti oameni. Este de la sine inteles ca noi nu vom apela la jocuri ieftine si nu vom da afara oameni doar fiindca sint de la un alt partid politic sau fiindca vrem sa ne razbunam”. »

Cotidianul, 29 august 2007

...intenția Partidului Conservator de a repolitiza Instituția Prefectului:

« Purtătorul de cuvânt al PC, deputatul Bogdan Ciucă, a declarat pentru A.M. Press că formațiunea din care face parte nu s-ar opune unei modificări a legislației în așa fel încât prefectilor să nu li se mai interzică să facă parte din partide politice. "Oricum, și la ora actuală, vorba vine că prefectii sunt apolitici. Poate cineva să spună că un om care a fost toată viața membru și poate chiar lider al unui partid - că, dacă nu era lider, nu ajungea prefect - a devenit brusc apolitic, după ce a fost numit în scaunul de prefect? Adevărul este că toți prefectii sunt fideli partidelor care i-au nominalizat și răspund la comenzile politice ale acelor formațiuni. Poate pentru transparență și pentru ca oamenii să știe cine își asumă guvernarea locală, ar fi mai bine să revenim la vechea legislație", a opinat purtătorul de cuvânt al PC. »

Azi, 6 august, p. 8

...presupusele intervenției ale prefectilor pentru influențarea rezultatelor referendumului de demitere a președintelui:

« Democrații se pregătesc să-și numească simpatizanții de partid la conducerea secțiilor de votare ce vor fi organizate la referendumul din 19 mai. Circulara prin care liderul PD Emil Boc le cere prefectilor (foști membri PD) să aibă grijă pe cine desemnează ca președinți la secțiile de vot a fost făcută publică ieri de către liderul PC, Dan Voiculescu. Conservatorii au de gând să trimită chiar o sesizare către Partidul Popular European în legătură cu neregulile pe care le-ar pune la cale democrații la referendumul pentru demiterea președintelui suspendat. »

Gardianul, 9 mai, p. 8

...acțiuni concrete ale acestora în calitate de înalți funcționari publici:

« Prefectul Mioara Mantale îi va amenda astăzi pe cei șapte primari din București pentru că nu au comunicat eficient cu reprezentantul Guvernului în ceea ce privește măsurile pe care le-au luat pentru combaterea efectelor caniculei. Mantale a spus ieri, într-o conferință de presă, că nici primarii de sector din București și nici reprezentanții lor nu i-au comunicat datele pe care le-a cerut înainte de videoconferința organizată de Guvern cu prefectii. »

Gândul, 18 iulie, p. 17

În ceea ce privește funcționarii publici, relatările din presă abordează în special problematica protestelor acestora, determinate de nemulțumirile legate de nivelul de salarizare și de propunerea ministrului muncii, făcută la sugestia premierului, de a reduce numărul funcționarilor publici cu 10%:

« Ministrul muncii, Paul Păcuraru, a anunțat că intenționează să reducă cu zece la sută numărul de funcționari publici și că dorește eliminarea plăților compensatorii în cazul disponibilizărilor colective. Aceste inițiative au fost vehement criticate de către organizațiile sindicale care au catalogat aceste inițiative ca fiind rezultatul unei subordonări politice. »

Gardianul, 6 august, p. 5

« Funcționarii publici și personalul contractual din administrația locală se declară „consternați de intenția aberantă” a lui Paul Păcuraru de a reduce numărul salariaților bugetari cu zece la sută sau de a micșora salariile cu tot atâta. Într-o declarație a lui Valeriu Suci, președintele Federației Naționale a Sindicatelor din Administrație, organismul cel mai reprezentativ din țară (numără peste o sută de sindicate din consilii locale și județene și aproape 20.000 de membri), se arată că prin astfel de măsuri se încalcă Legea 215 și Constituția în ce privește descentralizarea instituțiilor publice, autonomia locală și deconcentrarea serviciilor publice, dar și Codul muncii. »

Gândul, 8 august, p. 7

Proiectul derulat de APDD – Agenda 21, în parteneriat cu ANFP, este prezent în cotidienele centrale, deosebit de interesante pentru presă fiind, în special, rezultatele studiului IRSOP, ce evidențiază opiniile cetățenilor referitoare la funcția publică și organizarea meselor rotunde cu reprezentanți ai Instituțiilor Prefectului din Paris și Roma:

« Portretul-robot al funcționarului român. Personaje aservite politic care-și urmăresc doar propriile interese.

Așa sunt văzuți de contribuabili angajații din instituțiile statului. Funcționarul public din România: un personaj aservit politic, angajat cu "pile", care își urmărește doar propriile interese. Aceasta este imaginea angajaților din instituțiile statului în ochii contribuabililor, potrivit unui sondaj IRSOP, dat publicității ieri. »

Evenimentul Zilei, 8 februarie, p. 4

« În suita de evenimente din cadrul proiectului, o recentă masă rotundă a fost prilejul lansării unui nou sondaj privind instituția prefectului, în primul rând modul în care prefectii apreciază posibilitățile lor reale de acțiune în cadrul creat prin depolitizarea funcției publice de prefect. Evenimentul a fost prilejuit de prezența la București a domnului Antonio Infante, subprefect în cadrul Ministerului Funcționarilor Publici din Italia, invitat să prezinte atribuțiile și competențele prefectilor italieni. Întâlnirea a prilejuit un schimb practic de opinii, axate pe problemele specifice ale instituției românești, oportunitate favorizată de prezența la dezbateri a președintelui ANFP, domnul József Birtalan. »

Tribuna Economica, august, p. 4

Anexa 1. Chestionarul aplicat cetăenilor

Nr.

Chestionar pentru cetăeni referitor la Instituția Prefectului

Vă rugăm să răspundeți la întrebările următorului chestionar realizat în cadrul proiectului PHARE „Observatorul Instituției Prefectului”, susținut din fonduri ale Uniunii Europene și realizat de Asociația de Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21 în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici. Se asigură anonimatul și este garantată confidențialitatea informațiilor primite. Completarea chestionarului cu răspunsurile persoanei intervievate va fi efectuată de operator. Aplicarea acestui chestionar nu va dura mai mult de 12 minute.

Q1. În general cât de interesat sunteți de modul în care este administrat Bucureștiul/ județul dumneavoastră?

Foarte interesat	Interesat	Nici interesat, nici dezinteresat	Dezinteresat	Foarte dezinteresat	NȘ/NR
5	4	3	2	1	99

Q2. Ați întâlnit vreodată denumirea de „funcționar public”?

1. da
2. nu
99. NȘ/NR

Q3. Dacă da, de ce credeți că se numește astfel? RU

1. lucrează în instituții publice
2. servește interesul public
3. lucrează cu publicul
4. este plătit din bani publici
5. altă interpretare
99. NȘ/NR

Q4. În prezent, credeți că funcționarii publici sunt membri ai partidelor politice?

- 1. da
- 2. nu
- 99. NȘ/NR

Q5. Credeți că, pentru buna funcționare a instituțiilor publice, funcționarii publici ar trebui să fie afiliați politic (membri de partid)?

- 1. da
- 2. nu
- 99. NȘ/NR

Q6. După părerea dumneavoastră, ce șanse au politicienii de la putere să influențeze deciziile unor funcționari publici?

Foarte mari	Mari	Nici mari, nici mici	Mici	Nicio șansă	NȘ/NR
5	4	3	2	1	99

Q7. Credeți că funcționarii publici au posibilitatea legală de a se apăra de eventualele presiuni politice exercitate asupra lor?

- 1. da
- 2. nu
- 99. NȘ/NR

Q8. Dacă da, credeți că aceștia se folosesc de lege pentru a se apăra de influențele politice?

- 1. da
- 2. nu
- 3. nu există presiuni politice
- 99. NȘ/NR

Q9. În general, considerați că funcționarii publici se preocupă mai mult să rezolve problemele cetățenilor sau își urmăresc propriile interese?

- 1. interesele proprii
- 2. interesele cetățenilor
- 99. NȘ/NR

Q10. Care credeți că este instituția care are responsabilitatea cea mai mare în administrarea județului dumneavoastră?

- 1. Primăria Municipiului reședință de județ
- 2. Instituția Prefectului
- 3. Consiliul Județean
- 4. Guvernul/Instituțiile centrale
- 99. NȘ/NR

Q11. Pentru care dintre următoarele probleme credeți că v-ați putea adresa Prefectului, considerând că sunt de competența acestuia? RM

1. siguranța cetățeanului
2. verificarea legalității actelor emise de autoritățile administrației publice locale
3. protecție și asistență socială
4. retrocedări de case/terenuri
5. sănătate
6. protecția mediului
99. NȘ/NR

Q12. În opinia dumneavoastră, cum ajunge cineva în funcția de Prefect? RU

1. este ales de populație
2. este numit de Președinte
3. este numit de Guvern
4. prin concurs
5. este numit de Parlament
99. NȘ/NR

Q13. Cât de bine îl cunoașteți pe prefectul din județul dumneavoastră/Municipiul București? RU

1. îl cunosc personal
2. îi cunosc activitatea
3. îi știu doar numele
4. nu îl cunosc deloc
99. NȘ/NR

Q14. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de activitatea prefectului din județul dumneavoastră/municipiul București?

Foarte mulțumit(ă)	mulțumit(ă)	Nici mulțumit(ă), nici nemulțumit(ă)	Nemulțumit(ă)	Foarte nemulțumit(ă)	NȘ/NR
5	4	3	2	1	99

Q15. Dumneavoastră considerați că prefectul:

	Da	Nu	NȘ/NR
1. Ar avea posibilitatea să ia măsuri împotriva funcționarilor aserviți politic?	1	2	99
2. Face parte dintr-o tabără politică?	1	2	99
3. Ia măsuri în practică față de funcționarii publici aserviți politic?	1	2	99

Raportul Monitorilor

Autori (în ordine alfabetică):

Ioana Țica-Horvath

Irina Boeru

Nina Cugler

Coordonator: Nina Cugler

Culegerea datelor a fost realizată de grupul de monitori:

ARAD

Violeta Bistran

Otilia Dvorzsak

Ciprian Hăzulea

Marian Ionescu

Dana Lăzurean

Angela Rosenberg

BUCUREȘTI

Iulia Cărbunaru

Oana Cismășeanu

Ruxanda Copăceanu

Loredana Ercuș

Sorina Mihai

Mihaela Pădureanu

Andra Stănescu

Andrei-George Tănase

CONSTANȚA

Teodora Crainic

Iuliana Adina Fircă

Cristi Iftene

Oana Elena Munteanu

Ecaterina Totolan

Dumitru Vasile

Tiberiu Vîrbănescu

HARGHITA

Ecaterina Coșarcă

Elvira Sillo

Laszlo Sillo

Elena Tărniceru

IAȘI

Carmen Roxana Bortaș

Ilie Daniel Botezatu

Ernest Andrei Eigel

Olivia Leu

Alexandra Macarie

Viorel Paraschiv

Andreea Rusei

**Observatorul Instituției Prefectului
PHARE 2004 - Societate Civilă**

Asistență și programe pentru dezvoltare durabilă - Agenda 21

București, Regina Elisabeta 32, sector 5
tel/fax +40 - 21- 3152148
e-mail: office@agenda21.org.ro, agenda21_ro@yahoo.com
www.agenda21.org.ro

august 2007